

4. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA Srov. Žl 106,47

Přispěj nám, Bože, na pomoc a shromáždí svůj lid, abychom chválili tvé svaté jméno.

Uvedení do bohoslužby A

Člověk už je takový, že mu dělá dobře, když může někomu poroučet, je nakloněn pohrdat slabšími. Člověk považuje za chytrost obelhat bližního tak, aby to nepoznal. Pán Ježíš nám dnes ukazuje cestu lepší a lidštvější. Proto ho prosme:

Ty jsi nás povolal za své bratry a sestry, my se však často chováme jako vzpurní otroci, Pane, smiluj se nad námi.

Ty ses nazval Pravdou, která nás vysvobodí, my se však mnohdy utíkáme ke lži, Kriste, smiluj se nad námi.

Ty nechceš hříšníky odsoudit, ale zachránit, Pane, smiluj se nad námi!

Nebo:

Opravdu potřebujeme druhé křesťany, když máme Krista? I tak je možné se ptát. Jako spasitele je jistě nepotřebujeme, Spasitelem je jen a jen Kristus sám. Ale Bůh zřejmě chce a potřebuje jak mne, tak ty druhé. On nás shromažďuje a my tomu máme rozumět. Když chápu, že Bůh chce mé bližní, najdu k nim i lepší vztah.

Uvedení do bohoslužby B

Dnešní Boží slovo nás chce upozornit, že mezi lidmi není vlastně nikdo úplně nevěřící. Každý člověk na něco nebo na někoho věří, buď věří v Boha, nebo věří na pověry. Na co věříš ty v rozhodných situacích svého života? Je to Bůh, na koho spoléháš? Poprosme všichni za odpuštění našich malověrností.

Nebo:

Když na začátku bohoslužby stojíme ve společenství bratří a sester před Bohem, zkusme si znovu více uvědomit, čím nás oslovuje, jak k nám promlouvá. Bůh má k dispozici nepřeberné množství prostředků komunikace, mezi nimi zvláště své slovo v Písmu svatém, v liturgii, má autoritu, naše bližní, životní události, zázraky přírody i zvláštní mimořádná znamení. Těmito cestami se k nám přibližuje, sděluje nám svou vůli a ujišťuje nás o své blízkosti a lásce. Je jasné, že jeho slovo očekává naši odpověď. Ptejme se sami sebe, zda známe Boží hlas i způsoby, jak k nám přistupuje, zda Boží oslovení dovedeme rozlišit mezi tolika jinými hlasy a zda jsme připraveni pohotově na ně reagovat.

Uvedení do bohoslužby C

Od doby, kdy zněl hlas Pána Ježíše v palestinských synagógách, už uplynulo dvacet století, a přece můžeme i dnes slyšet jeho hlas, být v jeho společnosti. Proto jsme se tu sešli. Jako těm dávným lidem tenkrát, ani nám dnes

není snadné Boží slovo přijímat a podle něho se řídit. K něčemu jsme hloušší, v něčem jsme chromí, jindy zase slepí. Litujme toho upřímně.

Nebo:

Zvláštní, avšak veskrze stejný, je úděl proroka: ač sám odmítaný, neodmítá; pronáší přátelská slova, třebaže ta se míjejí účinkem a nacházejí uzavřená srdce; povzbuzuje a dodává odvalu, i když posluchači neprojeví zájem; bývá pronásledovaný, a přesto neustává milovat. Boží povolání ho nevybavuje imunitou vůči vnějším obtížím ani vnitřním krizím. Prorok je neustále veden vědomím, že ho povolává Bůh a že je s ním. Dnes znovu uslyšíme v liturgických čteních o povolání proroka a naplnění Písma. Není to náhodou. Boží slovo, které za malou chvíli zazní, není určeno jen pro sváteční chvíle nebo pro soukromou zbožnost. Také my je ponese, také nám je svěřováno, abychom je přijali a předali. I skrze nás se Boží slovo bude naplňovat.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Prosíme tě, Bože, posilni nás svou milostí, abychom tě milovali celým srdcem a abychom měli opravdovou lásku také ke všem lidem. Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Zaposlouchejme se teď do slov proroka Sofoniáše. Už tenkrát věděl, že na světě vymizí papíroví věřící a zůstanou jen ti opravdoví: lidé prostí, kteří doufají a věří pevně v Boha. Chudobou se zde nemíní materiální chudoba, podobně jako slovem pokora není míněna jen skromnost či poníženost: prorok má na mysli spíš postoje člověka vůči Bohu. Chudoba a pokora jsou typickými vlastnostmi starozákonních zbožných, kteří hledají své útočiště a své bohatství v Hospodinu a ne ve své moci. Jsou si vědomi toho, že si sami nevystačí, a že ve všem závisí na Pánu.

1. ČTENÍ Sof 2,3; 3,12-13 *Zanechám uprostřed tebe lid pokorný a chudý.*

Čtení z knihy proroka Sofoniáše.

Hleďte Hospodina, všichni pokorní v zemi,
kteří jednáte podle jeho výroku.

Hleďte spravedlnost,

hleďte pokoru,

snad se skryjete v den Hospodinova hněvu.

Uprostřed tebe zanechám lid pokorný a chudý.
Budou hledat své útočiště v Hospodinově jménu
ti, kdo zbudou z Izraele.
Nebudou konat nepravost,
nebudou lhát,
v jejich ústech se už nenajde podvodný jazyk.
Když se budou pást a odpočívat,
nikdo je nebude děsit.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 146,6c-7.8-9a.9bc-10 Odp.: Mt 5, 3

Odp.: Blahoslavení chudí v duchu, - neboť jejich je nebeské království.

Nebo: Aleluja.

Hospodin zachovává věrnost navěky, - zjednává právo utlačeným, - dává chléb lačným. - Hospodin vysvobozuje vězně.

Odp.

Hospodin otvírá oči slepým, - Hospodin napřimuje sklíčené, - Hospodin miluje spravedlivé, - Hospodin chrání přistěhovalce.

Odp.

Hospodin podporuje sirotka a vdovu, - ale mate cestu bezbožníků. - Hospodin bude vládnout na věky, - tvůj Bůh, Sióne, po všechna pokolení.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Jako Sofoniáš varoval Izraelity, tak varuje svatý Pavel i první křesťany a nás před pýchou a chytračením. Jen ten, kdo je před Bohem chudý, se může stát bohatým v Kristu, to znamená: může přijmout Kristův dar moudrosti, spravedlnosti a posvěcení. Proto si Bůh volí především neurozené, slabé a bezmocné: takoví jsou spíš disponováni se nechat obohatit. A tímto jednáním Bůh chce také zlomit sebejistotu a soběstačnost silných či úspěšných. Nejprve je třeba, aby se člověk stal před Bohem ničím: pak se může stát někým a chlubit se v Pánu.

2. ČTENÍ 1 Kor 1,26-31 *Bůh si vyvolil ty, kteří jsou ve světě bezmocní.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Jen se podívejte, bratři a sestry, komu se u vás dostalo povolání! Není tu mnoho moudrých lidí podle lidských měřítek, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených.

A přece: ty, které svět pokládá za pošetilé, vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a ty, kteří jsou ve světě bezmocní, vyvolil si Bůh, aby zahanbil mocné, a ty, které svět má za neurozené a méněcenné, dokonce i ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si Bůh, aby zlomil moc těch, kteří jsou „něco“, aby se žádný smrtelník nemohl před Bohem vynášet.

A od něho pochází to, že jste spojeni s Kristem Ježíšem. Jeho nám Bůh poslal jako dárce; moudrosti, spravedlnosti, posvěcení a vykoupení. Tak se splnilo, co je v Písmu: ‚Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu.‘

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Mt 5,12a

Aleluja. Radujte se a jásejte, -
neboť máte v nebi velkou odměnu. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Blaženost odsunují mnozí křesťané až na onen svět, až kamsi za život. U Pána Ježíše je tomu jinak. On mluví o blažených lidech už teď, v přítomném čase. Blaženost je totiž u Pána správný životní postoj. Jeho blahoslavenství patří do žánru mudroslovné literatury a vyskytují se už ve Starém zákonu. Jsou především příslibem, ale i požadavkem. Člověk, který jedná podle nich, je blahoslavený či šťastný. Blahoslavenství ukazují cestu k šťastnému pravému životu, i když někdy protkanému utrpením a bolestí, jak dosvědčuje závěrečné blahoslavenství o pronásledovaných.

EVANGELIUM Mt 5,1-12a *Blahoslavení chudí v duchu.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když Ježíš uviděl zástupy, vystoupil na horu, a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Otevřel ústa a učil je:

„Blahoslavení chudí v duchu,
neboť jejich je nebeské království.
Blahoslavení plačící,
neboť oni budou potěšeni.
Blahoslavení tiší,
neboť oni dostanou zemi za dědictví.
Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti,
neboť oni budou nasyceni.
Blahoslavení milosrdní,
neboť oni dojdou milosrdenství.
Blahoslavení čistého srdce,
neboť oni budou vidět Boha.

Blahoslavení tvůrci pokoje,
neboť oni budou nazváni Božími syny.

Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království.

Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vylhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

CHUDÍ SMÝŠLENÍM, BOHATÍ LÁSKOU

Dnešní evangelium s osmerem blahoslavenství patří k nejznámějším textům Nového zákona. Jazykovědci se stále znovu pokoušejí o co nejnávýstižnější překlad, násilníci je zavrhuji, politici s ním polemizují, křesťané se jím chlubí: „Hled' světe, jak jemnocitné, pokojné a krásné je naše náboženství!“ Na amerického presidenta Trumana zůstala ve světě dvojí vzpomínka. Státnické projevy uměl proplétat zbožnými povzdechy: „Kdyby se celý svět řídil zásadami Horského kázání, stal by se rájem.“ A byl to on, kdo poprvé použil atomové zbraně k válčení. Někteří křesťané to dělají také tak. Kristovým učením se honosí, ale pro praktický život je nepoužívají. V tom se spokojí se starozákonním Desaterem. Blahoslavenství, to je jen pro ty, kdo pěstují vyšší dokonalost: pro řeholníky a velké svaté. Jenže tak to Pán Ježíš nemyslí. Jako Desatero bylo dáno Mojžíšovi na hoře Sinaj, tak Ježíš vystupuje znovu na horu a dává nový a závazný zákon pro ty, kdo chtějí být jeho učedníky, kdo chtějí být křesťany. Zachovávání Desatera je předpokladem, aby kdokoli byl považován za slušného člověka. Zachovávání Horského kázání je podmínkou, aby někdo měl právo se považovat za křesťana. Vlastně bychom všichni 5. - 7. kapitolu ze svatého Matouše měli znát doslova nazpaměť. Zatím jsme na tom tak, že tomu ani pořádně nerozumíme.

Všimněme si hned prvního: "Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich je nebeské království." Co zmatků už nadělalo špatné vykládání hned tohoto prvního. Jakoby se tím mýnila chudoba hmotná či hospodářská. Kdyby to tak bylo, pak by nemělo smyslu usilovat o lepší výdělek, o pomoc bližnímu v nouzi, usilovat o povznesení nevyvinutých národů. Pak by bylo velmi křesťanským skutkem sebrat lidem, co mají, a nadělat z nich nádeníky, kteří žijí z ruky do úst, od výplaty k výplatě. Jenže Pán Ježíš neřekl: „Udělejte ze sebe navzájem žebráky.“ Chudoba ducha, jak ji chce Kristus, znamená nečinit své štěstí odvislé od majetku, od peněz a společenského postavení. Ono znamená ten majetek, co máme, spravovat tak, aby sloužil a nestal se pánem nebo smyslem našeho života. Abrahám tohoto ducha chudoby měl. Bůh zavolal a Abrahám opouští rodné město, svou rodnou zem, pozemky, přátele, majetek a jde v důvěře za Božím hlasem. Adam s Evou ducha chudoby neměli. Nebyli ochotní vzdát se

jediného stromu. K jakému stromu ses upoutal ty, bratře, sestro? Co sis zamlouval ty, snad si neříkáš: „dokud nedosáhnu toho a toho cíle, nemohu být šťasten?“ Pochop ducha chudoby - první zákon Ježíšova království. Když se zbavíš tohoto zotročení, zbohatneš duchem pravé chudoby. Stejně nepochopeny jsou v praxi i ostatní zákony.

Blahoslavení plačící - tak bylo po staletí překládáno. Jiní říkali lkající, truchlící. Copak pláč a zármutek je štěstím? Copak Ježíš znovu a znovu nehlásal a nevyzýval: „Radujte se, radujte se a veselte se?“ On totiž správný překlad podle smyslu by měl znít blahoslavení trpící. Kristus tu blahoslaví lidi, kteří trpí nedokonalostí vlastní a druhých; kteří trpí, protože bezmocně stojí před trápením bližního a nemohou pomoci; kteří trpí, protože by chtěli jiným předat své štěstí a jistotu své víry, ale oni si pomoci nedají. Třetí blahoslavenství ukládalo ve starých překladech tichost. Mínil se tím: „Sedávej, panenko, v koutě?“ Je to tedy velebení slabošství, pasivity? Ale kdepak! Ze souvislosti Ježíšova učení, ze správného překladu jasně vyplývá, že Ježíš tu svým vyznavačům ukládá mírnost. A mírnost je trpělivá, ale také i vytrvalá. Usiluje o dobro stále, avšak ne bouřlivě. Nepovolí, ale nedá se vyprovokovat. Dovede uprostřed temné noci věřit na to, co hezkého viděla v poledním světle. Čtvrtému blahoslavenství, hladovění a žízni po spravedlnosti, rozumí náš národ velmi dobře. Zažil dost útisku. Dost nespravedlnosti musel snést, aby toto blahoslavenství pochopil ztělesněné v těch, kteří bojovali ne pro zisk a slávu, ale pro spravedlnost a svobodu.

Pátému blahoslavenství milosrdní, také dobře rozumíme, ale už ne tak dobře je plníme: milosrdný je, kdo se nemstí, kdo umí odpustit, kdo se první přestane zlobit. Když Adam v ráji zhřešil, zalezl si trucovitě do křoví a obrátil se k Bohu zády. Bůh mu neoplácí stejným, neodvrací se od něj. Jde za ním, první začne mluvit, volá ho: "Adame, kde jsi? Nech toho trucování, to k ničemu není." Milosrdný je ten, kdo se usmívá nejen na ty, co se smějí na něho, ale kdo se usměje i na toho, který se mračí. Nestačíme dnes probrat tuto Chartu křesťanství až do konce. Ale prosím vás, nenechte toto evangelium projít kolem sebe jen tak. Vyhledejte si ještě doma tu pátou a šestou kapitolu v Matoušově evangeliu. A nespokojte se jen přečtením a pochválením: je to hezké, je to dojemné. Ptejte se s velkou důsledností: dělal jsem to tak v minulém týdnu a ve svém dosavadním životě? Budete-li dobře číst, zůstane záložka za touto stránkou Písma svatého trvale a naučíte se nad Horskou řečí popřemýšlet častěji. Zde je symbol Hory blahoslavenství, symbol Krista mezi námi: náš obětní oltář. Obraťme se k němu a Učíteli Kristu odpovězme na jeho zákon, kterým se nám dnes ohlásil, svým pevným Věřím.

VE JMÉNU ZÁKONA

Ctnost podle předpisu: „Ve jménu zákona!“ Když se v detektivce ozve tohle zvolání a pan rada Vašátko či komisař Maigret položí ruku na rameno

zločince, čtenář nebo divák si oddechne. Dobro zas jednou zvítězilo, narušitel zákona je zneškodněn. V občanském životě to máme jednoznačné: zachovávej zákony a budeš dobrý. Jako křesťané to máme složitější. Zdaleka ještě nemusí být dobrý, kdo zachovává do puntíku náboženské předpisy, když může prohlásit: „Nejím v pátek maso, nikoho jsem nezabil.“ Kristův zákon žádá nejen naplnění litery, ale i ducha vnitřního smyslu: Nejen ten, kdo zabije bratra, ale i ten, kdo se na bratra zlobí, propadá Božímu soudu. Nejen ten, kdo se rozvede se ženou, ale i ten, kdo se jí odcizí srdcem, propadá Božímu soudu. V občanském životě jsou slovíčka obojaká, kterými se můžeš vykrotit, ale Ježíš žádá tvé jasné ano, ano - ne, ne. V občanském životě máš právo, vymáhat soudně, co ti je bratr dlužen, ale Ježíš žádá, abys svému dlužníkovi pomáhal z bídy. V občanském životě se velké činy odměňují tituly a řády, ale Ježíš žádá, abychom o tom, co uděláme dobrého, nemluvili: „Ať neví tvá levice, co činí tvá pravice.“ Je to jako jiný svět, k čemu nás vede křesťanství, a není snadné tu cestu pochopit.

Není ani snadné pochopit, jak by tento způsob života mohl vést k radosti mé i lidí kolem mne, k blaženosti. Ono to totiž není jako jiný svět, on je to opravdu jiný svět. Je to svět plného a opravdového lidství, do kterého nás uvádí křesťanství. Svět lidí blažených a šťastných. Lidí šťastných tím, že ovládají v sobě živočicha a osvobozují tvora Božího. Zatím osvobozují, docela osvobodí až na konci života. Učme se tedy chápat tuto moudrost života, která je světu k smíchu, ale která jediná umí naučit člověka šťastně se smát. Jak jsme to dnes četli v evangeliu? Pokusme se povědět si to v dnešní myšlenkové a slovní podobě: Blaze těm, kdo jsou chudí smýšlením, neboť chudoba je činí svobodnými: nemají starost, kam co schovat. Blaze těm, kteří nepoužívají násilí: všechno jim bude darováno. Blaze těm, kteří touží po spravedlnosti pro bratry a sestry, neboť sami dojdou spravedlnosti. Blaze těm, kdo milosrdně odpouštějí, neboť bude jim odpuštěno. Blaze těm, kdo si zachovávají srdce dětí, neboť budou patřit na tvář nebeského Otce. Blaze těm, kdo milují usmíření a pokoj, neboť sami dojdou míru a pokoje. Blaze vám, jednáte-li s bratrem, sestrou tak, jak chcete, aby bratr, sestra, jednali s vámi. Vaši radost vám nikdo nevezme. A budete-li takto žít a svět se vám pro to bude vysmívat, vy budete blažení a šťastní.

Jistě jste dojati krásou a ušlechtilostí těchto myšlenek a budete chtít se k nim dnes odpoledne v pokojné chvílce znovu vrátit. Najdete je na začátku 5. kapitoly evangelia sv. Matouše. A stojí za souvislé přečtení celá 5. až 6. kapitola, tzv. Horské kázání Pána Ježíše. Proslulá jsou tato blahoslavenství. Lidé je čtou a obdivují. Ale žít v duchu těchto blahoslavenství není žádná jednoduchá záležitost. Není to cesta extrémů, ale cesta středu a usmíření protikladů. Není to cesta fanatiků, ale také to není cesta peciválů. Je to cesta silných lidí, které ztvárnilo trápení a bolest tak, že se umí radovat z věcí malých a vidět jejich velikost. Je to cesta lidí, kteří pochopili, že hmotné statky, tedy to, co mám, co jsem si pořídil, je málo, jestliže nemám k tomu moudrost rozumu a vyváženost srdce. V řádu křesťanství může být pronásledovaný šťastnější než

pronásledovatel, slabší se může cítit bezpečněji než násilný silák. Jestliže dnes o něco víc než tento paradox křesťanství pochopíme, získáme užitečnou životní moudrost: totiž umění důvěřovat Bohu. A o to prosme ve vyznání víry.

DĚTI LŽOU

Blahoslavení spravedliví, blahoslavení čistého srdce, - říká dnes Pán Ježíš. Boží lid nebude lhát, říká prorok. Máme být pravdomluvní, máme tak vychovávat i své děti. Jenže jedna z častých otázek, se kterými přicházejí rodiče na radu za knězem, je: „Náš chlapec lže. Co máme proti tomu dělat?“ Ovšem, takhle chtít hned návod k použití, to je stejné, jako kdyby maminka přišla k lékaři a řekla: „Pane doktore, můj chlapec je nemocný. Předepište mi honem nějaký lék.“ Jako je mnoho různých nemocí a mnoho různých léků, tak i lež má mnoho různých kořenů. Má-li zmizet lež, musíme najít a odstranit její kořeny. Pokusme si to znázornit na několika případech. Aničce ještě není pět a babička říká, že už lže. Vypravuje, co viděla na ulici a ani polovic z toho není pravda. Ve školce vykládá učitelce, že tatínek je nemocný a on ani nezastonal. Maminka je z toho nešťastná: „Vždyť byla dosud tak pravdomluvná, všechno věrně kdekomu vybreptala, co se doma šustlo, a teď lže, jako když tiskne. Co proti tomu dělat?“ Zde je odpověď jednoduchá. Kořeny těchto „lží“ jsou v bujně fantazii, představivosti, která se začne v dětech rozvíjet. A přitom v tomto věku ještě děti nedovedou rozlišovat mezi skutečností a fantazií. Není rozdílu mezi světem pohádek a světem, v němž dítě žije. Panenka malé Aničky mluví lidským hlasem, jejího medvídko dnes bolí břicho. Co s tím má maminka dělat? Nic. Hrát vesele s sebou a vymýšlet spolu, co zažil koblížek na cestách. Než půjde Anička do školy, naučí se jistě rozeznávat, co je pohádka a co skutečnost.

Jiné kořeny má lež malého Karlíka. Tatínek přijde z práce a ptá se, zda byl Karlík hodný. Karlíkovo „ano“ přímo voní ctností. Jenže maminka je jiného mínění. Pomáhá paměti otázkou: „Kdopak to rozbil vázu?“ A malý hříšník tvrdí dál: „Já nic nerozbil.“ Zde je přání otcem myšlenky. Karlík tolik touží být hodným před tatínkem, že s tou rozbitou vázou nechce nic mít, nechce se k takovým špatnostem hlásit, distancuje se od nich. Abychom pomohli provinilci k snadnějšímu doznání, povíme, že on ji vlastně rozbít nechtěl, že si jen nedal dost pozor, ale že si už jistě příště pozor dá. A zde už doznání nebude nad dětské síly. Když však děti udělají zkušenost opačnou, že totiž tatínek nebo maminka se moc rozzlobí, křičí, nadávají, bijí, pak je kořenem lži strach, nepřekonatelný strach. Je třeba, aby se rodiče ovládli a nevyváděli pro každou maličkost a děti se nebudou bát přiznat.

Jiný druh lži se objevuje u větších dětí, které trpí pocitem méněcennosti. Věrka slyšela odmala od nerozumné maminky jen tvrdou kritiku: je hrozná nešika, nic neumí, nic nedokáže, takové trdlo se ani nevdá. Věra tím nasákla tak, že si sama nevěří, nemá sebejistotu, a proto lže. Není schopna přiznat nějakou chybu. Jako malá farizejka vše točí, aby to svalila na brášku, na někoho jiného,

aby z toho vyšla jako dobrá. Zde nepomůže hubovat děvče pro lhaní, zde je potřeba domluvit mamince a pak po léta trpělivě upevňovat sebevědomí děvčete. Pomoci jí pochopit, že mladý člověk má právo být ještě nehotový, nedokonalý, učit se ze svých chyb. Že se nikdo nenarodil dokonalý. Že ke zdokonalení nedojdeme zalháváním a zapíráním chyb, ale upřímným doznáním. Kde rodiče dovedou přiznat svou chybu před dětmi, kde děti vidí, jak rodiče jdou s pokorou ke svaté zpovědi, tam to dokážou i děti.

Dorůstající chlapci jsou v nebezpečí, hlavně ti, co jsou slaboši, zakrývat lhaním, chytračením a kličkováním svou lenost, neschopnost, své neúspěchy. A vemluví se do svého postavení často tak, že si i sami uvěří a načas i jiné ošálí. Jak jim pomoci? Ukaž jim, jak každá lež je ubohá a krátkodechá. Jak soudní lidé brzy prokouknou jejich škrabošku. Ale nestačí je jen „odhalit“. Je potřeba jim trpělivě pomáhat podle hesla: „Chtěj být víc, než nač vypadáš.“ Když si dobře zvážíme, co jsme si tu jako příklad řekli, budete už sami umět objevovat další kořeny, z nichž roste dětská lež. Přál bych vám, milí rodiče, aby ty kořeny nevedly k vám: Kdo naučil to dítě lhát? No přece ty, maminko. Tolikrát jsi mu říkala: „Tohle neříkej tatínkovi, on by se zlobil.“ Teď už to syn umí, a umí lhát nejen tatínkovi, ale i mamince a kdekomu. Závěrem můžeme říci: Podstatu lhaní rozeznává dítě až ve věku kolem šesti let. Chceme-li dítě lhaní odnaučit, musíme nejprve hledat a najít kořeny, proč lže. Nepomůže hubovat a trestat, ale pomůže odstranit kořeny. Každá lež, kterou lehce přejdeme, otvírá dveře další a drzejší. Není to nic snadného, co od nás děti potřebují. My máme dávat příklad v lásce k pravdě a máme být vytrvalí v stálém úsilí o dobro. Chyťme se pevně ruky Krista, Vychovatele všech vychovatelů a prosme ho o pomoc.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pán Bůh nás nevede životem tvrdými rozkazy a zákazy, ale cestou svého laskavého srdce. Ježíš uviděl zástup lidí, na kterých spočívala tíha každodenního života, a mluvil k nim o pravém štěstí. Vyprošujme toto štěstí celému světu a prosme:

Vzbuzuj v křesťanských rodinách ochotu darovat Církvi nové kněze, řeholníky a řeholnice.

Dej, abychom vždy dovedli rozeznat horu od krtince, věc zásadní důležitosti od malichernosti.

Abychom se dovedli smát vlastním chybám a brát s humorem i chyby bližních.

Abychom si uměli najít čas k odpočinku a pohovění i k dobrému vyspání.

Abychom při setkání s lidmi uměli spíš mlčet a naslouchat.

Abychom dovedli přehlédnout špatné nálady druhých a sami se snažili o vlídnost a laskavost.

Abychom si dali čas k promyšlení, v čem je pravá moudrost a pravé bohatství člověka.

Aby naši zemřelí došli věčné radosti v tvém království.

Nakonec ti, Bože, předkládáme v tichosti srdce, každý své osobní prosby, které nám leží na srdci.

Za to vše tě, Bože, v pokoře prosíme. Pane, smíme věřit a doufat v tvé slovo, neboť zachovááš věrnost nyní i na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

Na rozdíl od lidového chápání, že prorokem je ten, kdo předpovídá budoucnost, opravdovým prorokem je ten, kdo lidem říká slovo od Hospodina, které je platné pro přítomný i budoucí čas. Prorokem je Mojžíš a ten, koho Hospodin se svým slovem posílá ke svému lidu. Dnešní čtení ze Starého zákona nás varuje před vyzvídáním budoucnosti. Když jsme na rozpacích, co dělat, jako ukazatele cesty zde máme Boží slovo.

Nebo:

V páté knize Mojžíšově je představena instituce proroka jako záležitost Božího rozhodnutí. Prorok nebyl věstec, ale ten, kdo měl sdělovat Hospodinovu vůli způsobem, kterému člověk porozumí. Tak se také dělo v Izraeli. Všichni proroci svou činností připravovali lid na příchod toho, který přinášel Boží vůli v plnosti slova i v plnosti vlastní existence. Tím byl i Pán Ježíš, vrcholná postava v celé linii proroků.

1. ČTENÍ Dt 18,15-20 *Vzbudím jim proroka a vložím svoje slova v jeho ústa.*

Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Mojžíš řekl lidu:

„Hospodin, tvůj Bůh, ti vzbudí proroka, jako jsem já, z tvého středu, z tvých bratrů, toho budete poslouchat. To jsi právě žádal od Hospodina, svého Boha, na Chorebu v den shromáždění, když jsi říkal: 'Nemohu už slyšet hlas Hospodina, svého Boha, nemohu se už dívat na tento veliký oheň, abych nezemřel.'

Hospodin mi tehdy řekl: 'Správně mluví. Vzbudím jim proroka, jako jsi ty, ze středu jejich bratrů a vložím svoje slova v jeho ústa a sdělí jim vše, co mu poručím.'

Kdo by však neposlechl mých slov, která bude mluvit v mém jménu, toho pošenu k zodpovědnosti. Prorok, který by se opovážil mým jménem říkat, co jsem mu neporučil, nebo který by mluvil ve jménu jiných bohů, takový prorok musí zemřít!“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 95,1-2.6-7b.7c-9 Odp.: 7c-8a

Odp.: Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu! Nezatvrzujte svá srdce!

Pojďme, jásejme Hospodinu, - oslavujme Skálu své spásy, - předstupme před něho s chvalozpěvy - a písněmi mu zajásejme!

Odp.

Pojďme, padněme, klaňme se, - poklekněme před svým tvůrcem, Hospodinem! - Neboť on je náš Bůh - a my jsme lid, který pase, stádce vedené jeho rukou.

Odp.

Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu: - „Nezatvrzujte svá srdce jako v Meribě, - jako tehdy v Masse na poušti, - kde mě dráždili vaši otcové, - zkoušeli mě, ač viděli mé činy.“

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Ve druhém čtení svatý apoštol Pavel pokračuje v úvahách o manželství a panenství. Úryvek vyňatý ze souvislosti budí dojem, jakoby podceňoval manželství, ale není tomu tak. On jen uznává jeho těžkosti a těch by chtěl některé ze svých křesťanů ušetřit. S manželstvím počítá jako se stavem, který je Bohem chtěn, a svým křesťanům v něm nebrání.

Nebo:

K pochopení dnešního úryvku 2. čtení je třeba přečíst si celou kapitolu, z níž je vzato, a vzít v úvahu, na jaké otázky ve svém listu svatý apoštol Pavel odpovídá Korint'ánům. To negativní, o čem v úryvku píše, jistě ve svém okolí viděl, proto nechtěl, aby korintští křesťané šli stejnou cestou. Jeho zásadní poselství v tomto listu i v ostatních je vybízení k životu z Krista v síle jeho Ducha, nikoli oceňování života v manželství.

2. ČTENÍ 1 Kor 7, 32-35 *Panna se stará o věci Páně, aby byla svatá.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři a sestry!

Rád bych, abyste byli bez starostí.

Kdo nemá manželku, stará se o věci Páně, jak by se líbil Pánu. Ale kdo je ženatý, stará se o věci světské, jak by se líbil manželce, a je rozdělen. A žena nevdaná a panna se stará o věci Páně, aby byla svatá na těle i na duši. Ale když se provdá, stará se o věci světské, jak by se líbila muži.

To však říkám ve vašem zájmu, ne abych na vás hodil smyčku, ale abych vás vedl k počestnosti a k nerušené oddanosti Pánu.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Uvedení do 3. čtení

Obrazem vyhnání zlých duchů chce evangelista říci, že Pán Ježíš má od Boha plnou moc. Kde Ježíš učí, tam mizí zlo. Toto je zásadní charakteristika Ježíšova učení, kterou evangelium demonstuje na Ježíšových činech. V tomto případě ukazuje moc jeho učení osvobozením člověka od pout zla, jež on sám ani jeho okolí nemůže zlomit.

Nebo:

Učení rabínů, kteří v čase Ježíšova života procházeli Palestinou, bylo komplikované, často se odvolávalo na jiné učitelské autority, ale vůči mnoha lidským trápením bylo bezmocné. Evangelium naproti tomu chce názorně ukázat, že Ježíš není jen jedním z učitelů mezi učiteli. Jeho učení bylo současně slovem i skutkem a dotýkalo se osvobozujícím způsobem lidské nouze. Osvobozovalo člověka pro dobrý život s Bohem i mezi lidmi.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Mt 4,16

Aleluja. Lid, který žil v temnotě, uviděl veliké světlo;
světlo vzešlo těm, kdo sídlili v krajině a ve stínu smrti. Aleluja.

EVANGELIUM Mk 1,21-28 *Učil je jako ten, kdo má moc.*

Slova svatého evangelia podle Marka.

V městě Kafarnau vstoupil Ježíš v sobotu do synagogy a učil. Žasli nad jeho učením, protože je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako učitelé Zákona.

V jejich synagoze byl právě člověk posedlý nečistým duchem. Začal křičet: „Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský! Přišel jsi nás zahubit? Vím, kdo jsi: Svatý Boží!“

Ale Ježíš mu přísně rozkázal: „Mlč a vyjdi z něho!“ Nečistý duch posedlým zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel.

Všichni užasli a ptali se jeden druhého: „Co je to? Nové učení - a s takovou mocí! I nečistým duchům poroučí, a poslouchají ho!“ A pověst o něm se hned roznesla všude po celém galilejském kraji.

Slyšeli jsme slovo Boží.

BŮH MLUVÍ K ČLOVĚKU

Ústřední myšlenka dnešního Božího slova, které jsme právě slyšeli, je, že Bůh mluví: mluví skrze proroky a skrze svého Syna. Někdo si řekne: snad mluvil, ale teď mlčí. Mlčí ke všemu, co se děje. Proto někteří rozvíjejí úvahy o mlčícím a mrtvém Bohu. V knize Alberta Camuse nazvané Mor říká lékař: „Bůh světu nevládne, nestará se o něj, mlčí. Světu vládne smrt. Proto se nestarám o Boha v nebi, který mlčí ke všemu, a raději se pouštím do boje se smrtí, která tu řádí a panuje.“ Ale Bůh nemlčí, jen mluví jinak, než my čekáme, proto jej neslyšíme. Tak se dělo lidem už v biblických dobách, že ho nepoznali. Nepoznali jej učedníci cestou do Emauz, nepoznali jej ani apoštolové na břehu jezera. Nepoznala ho ani Máří Magdaléna. Nepoznal ho celý izraelský národ po tisíciletí k tomu připravovaný. Jejich představa o Bohu byla jasná a přesná, ale strnulá a neměnná. Bůh, Mesiáš přišel, ale byl jinačí a oni ho odmítli: copak je dobrého z Nazaretu, z takové Lhoty?

Kristovi současníci, kteří v něho uvěřili, museli být hazardéři. Museli se umět vzdát svých dosavadních názorů a jistot. Museli být ochotní změnit své smýšlení. Rozbilo to celý jejich dosavadní svět. Kdo se opravdu přiblíží ke Kristu, kdo v něho doopravdy uvěří, tomu se rozbije celý jeho dosavadní myšlenkový svět. Ten už pak vidí všechno jinak. A zde často dochází k pohoršení, které pro stávající věřící představují konvertité. Když se jim podaří přiblížit se ke Kristu, když prožijí závan té myšlenkové vichřice Ducha, která vše činí novým, obnoví to jejich život, jsou vnímaví pro nové myšlenkové proudy v Církvi. Avšak zpravidla narazí na kastu lidí, kteří věří v Boha už dávno, vlastně odjakživa, kteří znají celé náboženství, kteří mají všechnu pravou a osvědčenou zbožnost jako zpachtovanou na doživotí. Objeví-li se něco, co oni neznají, odmítnou to.

Svatý apoštol Pavel byl takhle přesvědčen, že zná pravé náboženství, a že je zná dokonale. Když se objevila novota, křesťanství, začal je pronásledovat, přece takhle jsme se to ve škole neučili! Teprve když opravdu potkal Boha, bylo to jako blesk z nebe: zjistil, že všechno je jinačí, než jeho dosavadní představa. Bůh nemlčí ani dnes. I dnes tě oslovil a vyzval. Je v tom riziko: Jestliže ho opravdu uslyšíš, rozbije tvé pohodlné představy, vymítne z tebe zlé duchy špatných návyků. To je začátek nové cesty lidstva. Začínáme nově tušit, ale zatím jen tušit: Bůh je a je živý! Je větší, než jsme si dosud vůbec uměli představit! Až to pochopíme, změní a obnoví to náš svět. Obnoví to i mne, tebe. Nebojme se vydat na cestu do našeho Damašku.

MLUVIL JAKO TEN, KTERÝ MÁ MOC

Představte si toto: Přijdete do kostela a místo mne tu stojí Pán Ježíš. Místo mne tu káže sám Pán Ježíš. Co by se stalo? Obrátili byste se všichni, co tu jste,

na horlivé křesťany? A kdyby tu Pán Ježíš udělal div: Třeba by tu někdo dostal epileptický záchvat, svalil se v křečích na zem, pěnu u úst, a Pán Ježíš by k němu přišel, dotkl se ho, oslovil jej, a nemocný by se v tu chvíli uklidnil, postavil a uzdravil. Co myslíte, obrátil by se celý náš národ na horlivé učedníky Pána Ježíše? Asi ne. Já myslím, že by to dopadlo zase tak jako tenkrát, když Pán Ježíš vskutku osobně lidem kázal, když dělal divy lásky mezi nemocnými a hříšníky. Jedni by křičeli: podvodník! Druzí by o tom chvíli mluvili a pak by přišly zase jiné sensace a vše by zůstalo jako dříve. Ale někteří by se zaradovali. Přijali by jeho učení a stali se křesťany. Stali by se jeho učedníky na celý život. A to je i naše dnešní otázka. Co se stane se mnou, když vyslechnu evangelium, Boží slovo, kázání? Co se děje se mnou neděli co neděli v kostele? Má Ježíšův hlas na mne nějaký vliv? Jaký je ten vliv? Stačí jen na přijetí vnější formy, že jdu do kostela, ale ponechám svůj život, smýšlení a jednání pohanské, křesťanstvím neovlivněné? Na čem to závisí, jaký je užitek z Božího slova?

Ve čtení ze Skutků apoštolů jsme slyšeli, jak se svatý apoštol Pavel ptá skupiny křesťanů v Efesu, zda přijali Ducha svatého. Zřejmě mu připadali jako jacísi nedovaření a smutní křesťané. A když se ukáže, že se o Ducha svatého dosud nezajímali, že ho neznají, natož aby ho měli, tu je svatý Pavel poučuje, mluví jim o Duchu svatém, vzkládá ruce, předává jim ho. A oni Ježíšova Ducha přijímají. Jak se to projevilo, že ho přijali v pravdě? Svatý Lukáš říká, že pod vlivem vnuknutí Ducha mluvili jazyky. Co to vlastně bylo, to mluvení jazyky, ve Skutcích se to řecky nazývá glossolalia, to už dnes přesně nevíme. Víme jen, že to bylo něco spontánního, jásání, výkřiky radosti a chvály. Veliký a krásný zážitek. A právě to podstatné z tohoto daru Ducha svatého, ducha Ježíšova, v nás působí i dnes, když dobře pochopíme Ježíšův hlas, třeba v kázání. Když slovo evangelia uslyšíme celým srdcem, když cítíme: To je ono! To je přesně to, co jsem dnes potřeboval slyšet, toto je dnes řečeno právě pro mne, pak naplní veliká radost také nás.

Už žalmista před tisíciletími tu radost Božího domu znal: „Zaradoval jsem se, když mi řekli, do domu Hospodinova půjdeme.“ A to je otázka i na nás zde: zda máme také radost, že se dostaneme sem do kostela, radost z toho, že tu jsme pohromadě, radost z toho, že můžeme slyšet slovo Pána Ježíše, že můžeme přijmout jeho Ducha. Vždyť to, že tu dnes jsme, to není jen naše zásluha, že jsme sem chtěli přijít. Jsme tu také proto, že to chtěl i sám Bůh. Kdyby Bůh nechtěl, tak bychom tu nebyli ani jeden. Něco by nám do toho vlezlo, přišla nějaká překážka. Nebo bychom byli škobrtli o zmrázek na silnici a leželi kdesi se zlomenou nohou. Nebo bychom se dnes ráno neprobudili. Není to nádherné pomyšlení, nádherný pocit, není to důvod k radosti, že náš Pán o nás stojí! O každého, co tu jsme! I toho, kdo sem snad vkročil jen náhodou, jen ze zvědavosti, i toho sem vedl Boží Duch. I o toho Bůh stojí. To je ten nejvlastnější důvod naší křesťanské radosti: Bůh o nás ví, Bůh o nás stojí, Bůh chce, abychom žili v radosti jeho Ducha. Bůh nechce, abychom žili v otročení zlému duchu.

Prosím vás, je vůbec něco takového možné? Existuje vůbec něco takového, jako otročení zlému duchu? Existuje. Někteří možná už něco takového znáte. Poslouchejte: Jirka, o kterém vám budu vypravovat, byl vlastně v jádru dobrý kluk, ale hrozný nešika. Nešika ve hře, nešika na hřišti, nešika všude, nikdo si s ním ani nechtěl hrát. A co nejhoršího, Jirka ani neměl žádného kamaráda. Moc ho to mrzelo, že o něj kluci nestáli. Poznal to na něm jeden chlapec a tomu napadlo, že by toho mohl využít. A tak přišel za Jirkou, a že s ním bude kamarádit: „Máš, Jirko, peníze? Pojď, koupíme si čokoládu! Pojď, půjdeme do kina.“ Samozřejmě za Jirkovy peníze. A peníze co zbyly? „Já si vezmu peníze k sobě, aspoň je neztratíš.“ A už je Jirka samozřejmě neviděl. A když hlesl slovíčko, hned slyšel: „No jsme přece kamarádi, ne?“ A tak Jirka doma kradl mamince peníze, aby měl pro kamaráda. Pak ho ten kamarád zaučil, jak se krade v samoobsluze. Tak ten dareba a zloduch Jirku ovládal. Jirka už nedělal, co sám uznával za správné, neuměl už se sám rozhodovat. Nedbal, co mu říkala maminka, on už jen dělal, co poroučel ten dareba, zloduch kamarád. A pořád měl strach, kdy se na to přijde. Něco podobného bylo v dnešním evangeliu: ten nemocný, posedlý zlým duchem, také nemohl dělat, co sám chtěl. Ovládal ho někdo jiný, zlý. Evangelium o tom říká, že byl ovládaný, posedlý zlým duchem. A o to jde. Pán Bůh chce, aby lidé žili svobodně a radostně, hezky a beze strachu, aby se rozhodovali samostatně. Proto lidem nabízí svého Ducha a ten osvobozuje lidi z otročení zlému duchu. Osvobozuje k radosti. Dáme se osvobodit? Odpovězme každý ve svém srdci. A teď ještě odpovězme společně vyznáním víry.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Nyní poprosme našeho Pána Ježíše Krista o pomoc:

Dej, aby stále noví mladí křesťané odpovídali na tvé volání ke kněžskému a řeholnímu životu.

Pomáhej své Církvi, aby nesla světlo tvé lásky do všech končin světa.

Ved' národy k sobě, aby poznaly, co je jim ku pokoji.

Všem ženám našeho farního společenství dej, aby svou ženskou a mateřskou službu bližním konaly rády a v lásce.

Rodičům dej zdraví, trpělivost a laskavost, aby vychovávali děti s klidem a vlídností.

Ať se všichni dobře připravujeme na stáří, aby si mladí mohli vážít naší moudrosti.

Umírající ať prohlédnou do tvého věčného světla.

Bože, shlédni na naše prosby: ať se učíme žít ve světle evangelia našeho Pána Ježíše, který s tebou kraluje na věky věků. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

Prorok Jeremiáš nám v prvním čtení líčí, jak ho Pán Bůh povolal k prorockému úřadu. Jak dobrým posluchačem Božího hlasu musel být, když Boží hlas nikdy nezapomněl, když podle něj změnil celý svůj život.

Nebo:

Člověk je před Bohem jen stvořená bytost. Větou „před tím, než jsem tě utvořil“ se vyjadřuje totální závislost na Stvořiteli. Bůh je vykreslen jako ten, který svobodně povolává a určuje ke konkrétnímu poslání: Jeremiáš má být prorokem národů. Bůh však neposílá bez výbavy: vyžaduje sice od povolaného odvalu, ale zároveň poskytuje oporu a jistotu vytrvat a zaručuje svoji blízkost.

1. ČTENÍ Jer 1,4-5.17-19 *Prorokem pro národy jsem tě ustanovil.*

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Za krále Jošijáha Hospodin mě oslovil:

„Dříve než jsem tě utvořil v lůně, znal jsem tě;
dříve než jsi vyšel z mateřského života,
posvětil jsem tě, prorokem pro národy jsem tě ustanovil.

Přepásej svá bedra,

vstaň a mluv k nim vše, co ti přikážu.

Nelekej se jich,

abych tě nezbavil odvahy před nimi.

Já totiž dnes udělám z tebe opevněné město,

železný sloup a bronzovou zeď proti celé říši,

proti judským králům a jejím knížatům,

proti jejím kněžím i lidu země.

Budou proti tobě bojovat, ale nepřemohou tě,

neboť já budu s tebou - praví Hospodin -

abych tě vysvobodil.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 71,1-2.3-4a.5-6ab.15ab+17 Odp.: 15a

Odp.: Má ústa budou vyprávět o tvé spravedlnosti.

K tobě se utíkám, Hospodine, - nechť nejsem zahanben navěky! - Ve své spravedlnosti mě vyprosti a vysvobod', - nakloň ke mně svůj sluch a zachraň mě!

Odp.

Buď mi ochrannou skálou, pevností k mé záchraně, - neboť tys moje skála a tvrz. - Bože můj, vysvobod' mě z ruky bezbožného.

Odp.

Vždyť tys má naděje, Pane, - má důvěra od mého mládí, Hospodine! - V tobě jsem měl oporu od matčina lůna, - od klína mé matky byl jsi mým ochráncem.

Odp.

Má ústa budou vyprávět o tvé spravedlnosti, - po celý den budu vyprávět o tvé pomoci. - Bože, učil jsi mě od mého mládí, - až dosud hlásám tvé podivuhodné činy.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Teď budeme naslouchat Velepísni svatého Pavla. Mnoho lidí zná tyto verše z paměti. My bychom je měli znát také, abychom si mohli v čas potřeby připomenout, jaká je podoba opravdové lásky.

Nebo:

Korint'ánům, kteří usilovali o nápadná a okázalá charismata, svatý apoštol Pavel klade na srdce úsilí o dary prospěšné druhým. Ale nejdůležitější ze všeho není služba skrze dary, ale postoj ryzí lásky. Tedy láska nevyklučuje dary, obrazně řečeno: láska je duší, dary jsou konkrétními nástroji služby. Láska není věc citová a vášnivá, ani jen náklonnost mezi přáteli, ale nezištný postoj, darování se bez podmínek.

2. ČTENÍ 1Kor 12,31-13,13 *Nyní trvá víra, naděje a láska; ale největší z nich je láska.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři a sestry!

Usilujte o dary lepší. A teď vám chci ukázat ještě mnohem vzácnější cestu.

Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale neměl lásku, jsem jako znějící kov a cimbál zvučící. Kdybych měl dar prorokovat, rozuměl všem tajemstvím, ovládal všecko, co se může vědět, a víru měl v nejvyšší míře, takže bych hory přenášel, ale neměl lásku, nejsem nic. A kdybych rozdal všechno, co mám, a pro druhého do ohně skočil, ale neměl lásku, nic mi to neprospěje.

Láska je shovívavá, láska je dobrosrdečná, nezávidí, láska se nevychloubá, nenadýmá, nedělá, co se nepatří, nemyslí jen a jen na sebe, nerozčiluje se, zapomíná, když jí někdo ublíží, má zármutek, když se dělá něco špatného, ale

raduje se, když lidé žijí podle pravdy. Láska všechno omlouvá, všemu věří, nikdy nad ničím nezoufá, všechno vydrží.

Láska nikdy nepřestává. Dar prorokování pomine, dar jazyků už nebude, dar poznání zanikne. Neboť kusé je všechno naše poznání, nedostatečné je naše prorokování. Ale až přijde to, co je dokonalé, zanikne to, co je částečné.

Když jsem byl dítětem, mluvil jsem jako dítě, myslel jsem jako dítě, usuzoval jsem jako dítě. Když se však ze mě stal muž, všechno dětské jsem odložil. Nyní vidíme jen jako v zrcadle, nejasně, ale potom uvidíme tvář v tvář. Nyní poznávám věci jenom nedokonale, potom poznám dokonale, podobně, jak Bůh poznává mne.

Nyní trvá víra, naděje a láska, tato trojice. Ale největší z nich je láska.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Lk 4,18-19

Aleluja. Pán mě poslal, abych přinesl chudým radostnou zvěst, -
abych vyhlásil zajatým propuštění. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Evangelium nás znovu zve do nazaretské synagogy k setkání Pána Ježíše s rodáky. Minulou neděli jsme si četli, jak ho pěkně přivítali. Dnes budeme poslouchat, jak to s jejich posloucháním dopadlo.

Nebo:

Ježíš se nyní představuje jako prorok podobný Eliášovi a Elizeovi. Jako ti dva starozákonní proroci neměli možnost utíkat se o pomoc k souvěrcům, ale museli se obrátit k cizincům, tak stejně i Kristus. Obyvatelé Nazaretu jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Bůh dává své dary, jak on chce. Nikdo na ně nemá právo.

EVANGELIUM Lk 4,21-30 *Jako Eliáš a Elizeus i Ježíš byl poslán nejen k Židům.*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš promluvil v synagóze: „Dnes se naplnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli.“ Všichni mu přisvědčovali, divili se milým slovům z jeho úst a říkali: „Není to syn Josefův?“

Řekl jim: „Jistě mi připomenete přísloví: Lékaři, uzdrav sám sebe! Udělej i tady ve svém domově to, o čem jsme slyšeli, že se stalo v Kafarnau.“

Dále řekl: „Amen, pravím vám: Žádný prorok není vítaný ve svém domově. Říkám vám podle pravdy: Mnoho vdov bylo v izraelském národě za dnů Eliášových, kdy se nebe zavřelo na tři léta a šest měsíců a nastal velký hlad po celé zemi; ale k žádné z nich nebyl poslán Eliáš, jen k vdově do Sarepty v

Sidónsku. A mnoho malomocných bylo v izraelském národě za proroka Elizea, ale nikdo z nich nebyl očištěn, jenom Náman ze Sýrie.“

Když to slyšeli, všichni v synagoze vzplanuli hněvem. Zvedli se, vyhnali ho ven z města a vedli až na sráz hory, na níž bylo vystavěno jejich město, aby ho srazili dolů. On však prošel jejich středem a ubíral se dál.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZNÁME PÁNA A VĚŘÍME V NĚJ

Všimli jste si, že v dnešním evangeliu jsme stále ještě v nazaretské synagoze jako minulou neděli? Pán Ježíš se vrátil domů po první přednáškové cestě galilejskými městy. Proslavil se při ní naráz po celé zemi. Nazaretští jej mezi sebou nejprve nadšeně vítají jako slavného rodáka: Toho známe dobře, vždyť tu mezi námi vyrostl, bydlel tamhle v tom domku, toho známe moc dobře. A čekají, že se z té známosti mezi nimi zvlášť slavně předvede. Teď se všude vykládá o Kafarnau, jaké udělal divy tam. Tak ať ukáže nám, rodákům, něco většího: Ukaž, co umíš, proslav město, kdes vyrostl! Ale Pán Ježíš jim vytkl, že jej neuznávají za proroka a neudělal tam žádný div. Tak je to rozzlobilo, že ho za to div nezabili. Nemyslíte, že jim měl Pán Ježíš přece jen něco ukázat? Už z té známosti?

Jenže Pán Ježíš není estrádní kouzelník. On se neproducíruje ze známosti. On pomáhá těm, kdo v něj uvěří, a to je víc, než trochu ho znát. Ti Nazaretští si byli tak jisti, že ho znají: Jakýpak prorok, je to syn tesaře. Vždyť to víme. A zatím ho neznali vůbec a Pán Ježíš jim nemohl pomoci. Odešel jinam a pomáhal těm, kteří uvěřili, že on je cesta, pravda a život a dali se po té cestě vést. O této dnešní události bychom měli hodně přemýšlet. Vy, děti, a ještě víc my, dospělí. Nejsme na tom jako Nazaretští? Kdybych se zeptal vás: Znáš Pána a Ježíše? - všichni asi odpovíte: znám, známe, dobře ho známe. Víme, kde se narodil, kde žil do třiceti let, víme, že pak učil veřejně, víme, že za nás umřel na kříži, že se nám dal za pokrm..., všechno víme, známe ho. Jenže ani Nazaretským nepomohlo, že ho znali. On chce víc: abychom v něj tak věřili, že posloucháme, co nás učí, a děláme, co přikazuje.

Častokrát jsme mu tu slibovali, že vy děti se nebudete prát, lhát a trucovat. Že my dospělí budeme k sobě vlídní a trpěliví. Dodrželi jsme to, jak se na jeho věřící sluší? Každou neděli nás všechny zve: Vezměte a jezte, toto je mé tělo! Dali jsme se do pořádku, abychom mohli jeho pozvání přijmout a jít ke stolu Páně? Nebo z nás i dnes budou při svatém přijímání zase jacísi Nazaretští, kteří říkají: Pane Ježíši, já se s tebou sice znám, ale to, co říkáš, neberu vážně. Povězme mu proto dnes při proměňování: Pane Ježíši, odpusť, že já tě znám ještě tak moc málo. Chci tě poznávat stále lépe, chci podle tebe žít, chci být opravdu křesťan. Už teď chci svou víru v tebe veřejně, přede všemi prohlásit a vyznat.

SVÁTOSTI - SEDMERÁ POMOC JEŽÍŠOVA

Dnešní krásná epištola se předčítá snoubencům při církevních oddávkách: jaká je podoba lásky. Je to text překrásný, ale často jej čítávám s rozpaky. To když vím, že snoubenci jej asi slyší poprvé v životě. Co pomůže nevěstě sličný závoj, co pomůže ženichovi elegantní motýl, co pomůže oběma dojemný svatební obřad, když za chvíli svatební roucha svléknou, řeči doznějí a oni půjdou manželstvím dál takoví, jací jsou, jak se pro manželství vychovali nebo nevychovali. Zeptejte se kohokoli a každý vám poví, jak se léta musel připravovat na svou profesi, pro své povolání. Jen v manželství jakoby neplatilo, že je třeba se pro život ve dvou také vyučit, také vychovat. Nezralí chlapci si berou nezralá děvčata. Jaký div, že pak místo manželského soužití svedou jen jakési manželské soužení. Na ženění, na vdávání, by měli začít pomýšlet až ti, kdo dokážou Pavlovu teorii o lásce udělat svou životní praxí, součástí své povahy.

Křesťanství však osobní zralost nejen vyžaduje, ono nám nabízí i pomoc k jejich dosažení. Je tu Ježíš, náš Učitel, který ve svátostech Církve vede křesťana celým jeho životem: Při narození dítěte podává Církev pomocnou ruku rodičům. Školí je v základních výchovateckých zásadách, aby křesťní milost ve svých dětech uchovali, aby se jim dařila výchova v dobrého člověka. Nabízí jim radu a pomoc při náboženské výchově dítěte, aby uměli děti vést k první účasti na svátostech, aby uměli děti seznámit s krásami křesťanství. Kněz rád uvítá rodiče, když se přijdou poradit o náboženské výchově dětí. Zkuste to!

Každou neděli svolává církev všechny na společné bohoslužby, do této školy lásky. Vy víte, co tu získáváte, proto jste tu i dnes. Kolik příležitosti k duchovnímu vedení je ve svátosti smíření, ve zpovědnici! Zde můžeme zahlédnout zblízka tvář milosrdného Krista, když nám říká: Jdi v pokoji, tvé hříchy jsou smazány. Jdi a už nehřeš! Zde můžeme poznat podobu Ježíše Utěšitele: Chceš-li být mým učedníkem, pojď a následuj mne takto. Pak je tu nabídka mládeži k přípravě do života před biřmováním, nabídka pomoci k překonání bouří puberty, vyspívání tělesného i duchovního. Na kolika mladých ženáčích a paničkách visí ještě zbytky pubertální nezralosti, doslova dětinství!

A pak je tu nabídka Církve, že pomůže připravit mladé lidi pro manželství. Tato příprava má tři stupně. První část je výchova osobnosti a děje se, jak už zmíněno, každou neděli při naslouchání Božímu slovu a v osobní odpovědi na ně: jak já se zařídím podle toho, co jsem tu slyšel. Individuálně se řeší vyladění povahy a charakteru v klidu a tichu zpovědnice, kde je možno vést mladého člověka od měsíce k měsíci. Využíváte těch možností, vy mladí? Druhý stupeň vedení k zralému manželství má svůj čas, když mladí lidé naváží známost. Teď mají zajít za svým knězem a říci: Otče, máme známost, radte, jak si vyzkoušet, zda se k sobě hodíme. Radte, jak známosti využít k naučení života ve dvou. Třetí stupeň manželské přípravy se koná bezprostředně před svatbou. To je

vlastní školení na manžele. Měli by si na to mladí rezervovat čas, aby mohli vícekrát navštívit kněze, vyslechnout na jakých chybách ztroskotali jiní před nimi, čeho se mají vyvarovat, co a jak dělat.

I na případy mimořádné Boží láska pamatovala. Pro nemocného má nabídku svátostné posily, duchovního léku, aby snadněji zvládl a přemohl síly rozpadu. Tolikerou pomoc Církev nabízí, aby mladý člověk mohl dozrát v dospělou osobnost, tolikerou pomoc ve všech životních situacích. Možná by mi teď někdo z vás, kdo má smysl pro důkladnost, připomněl: Ještě o pohřbu ses nezmínil, hezký funus, to je přece také služba Církeve. Zajisté je, ale já teď měl na mysli umění hezky žít. Hezky žít, to je víc, než hezký pohřeb. A tak vás, děti, mládeži i vy dospělé Boží děti, zvu do školy Božího království: Využívejte svátostí, prostředků Církeve k zvládnutí umění krásného života, života načas i navěky.

NEJVĚTŠÍ JE LÁSKA

Téma kteréhosi filmu kdysi bylo: „Člověče, nežij jako králík v kleci!“ Připomíná mi ho dnešní epištola svatého Pavla. Napřed v tom filmu byly záběry z králíkárný: Malá, temná klec zadrátovaná pletivem, v níž se krčí králíčata. Potom člověk - králík: studená šed' klece, světnice v porodnici se zalíčenými okny a betonovou podlahou vítá člověka na svět. Pak klec bytu v paneláku. Klec školní třídy. Beton ulic, kterými se plouží šedivý člověk. Ale pak se to stane: Ten šedivý mládenec zahlédne oči, které nejsou šedě studené: dívčí rozevřené oči, které na něj hledí se zájmem, se sympatií, s láskou. A mládenec najednou uvidí v puklině betonu na chodníku sedmikrásku, na oknech domů květiny, nad ulicí modré nebe. Na stromě je kos a zpívá píseň lásky. Změnil se náš šedý človíček, změnil se svět, vše se změnilo do krásy: přišla láska. Láska mění člověka, láska mění svět! To říkal ten film a to říká i epištola svatého Pavla.

U jiného možná vyvolalo naslouchání svatému Pavlu jiné myšlenky. Začal si v duchu bručet: „Dejte pokoj s tou odrhovačkou o lásce. Já vím, zpěváci, básníci, ale to vše je sentimentální kýč. Peníze mění svět! Síla a moc mění svět. Láska, to je kratičká epizoda na konci dětství, poslední dětská nemoc. Celkem příjemná, nic proti ní. Ale netahejte to do života, tam patří přesná kalkulace, logické úvahy možností, rozpočet a plánování.“ „Ano, to vše je dobré a potřebné,“ řekl by na to asi svatý Pavel, „ale bez lásky to není nic, bez lásky i ten nejlepší programátor není ničím.“ Má pravdu Pavel i dnes, nebo to platilo jen ve starých časech romantiky?

Konal se literární večer pro mládež na téma: Nesmrtelné verše o lásce. Štípačev, Mácha, Goethe, Seifert, Nezval, Byron, od nejstarších po nejmladší. Recitátoři sklízeli potlesk. Nakonec vyskočil na pódium mladík a řekl: Dovolte, abych vám na závěr přečetl píseň o lásce, kterou napsal jeden textilní dělník na Blízkém východě zhruba před dvěma tisíciletími. Je to „Píseň lásky apoštola Pavla.“ Když dočetl, v sále bylo chvíli bezdeché ticho a pak zahřměl největší

potlesk toho večera. Je to opravdu píseň, co napsal svatý Pavel? Je. Ovšem nezpívali ji tenkrát na podobné melodii, jaké zpívá dnes Karel Gott nebo Helena Vondráčková. Byla to píseň podobná žalmům, ale byla to píseň prvních křesťanů.

Mnohé předvádění přes bariéry kultur a řečí ji připravilo o původní rytmickou podobu básně. Překladatelům šlo vždy víc o smysl slov, než o formu, ale ještě dnes vidíme, že píseň měla tři strofy a každá strofa, odstavec, měla své téma. První strofa nám připomíná film o šedivém životě, o kterém jsem mluvil na začátku: Dokud nemám lásku, nejsem nic. Láska uschopňuje k velkolepým výkonům. Láska činí život hezkým, pomáhá k šťastnému životu, dává smysl a cenu tomu, co člověk dělá. V lásce stojí a bez lásky padá život člověka i křesťana. Kdo nemiluje, ten ani nežije; to je smysl první strofy. Druhá strofa podává popis, co skutečná, pravá láska je. Není to jen vzplanutí citů, to je jen chvilkové, samo by to nestačilo. Není to jen vzplanutí tělesné potřeby po splynutí a spojení, to je jen na chvíli, samo by to nestačilo ovlivňovat celý život. Není to jen uspokojení vlastních potřeb, to je až důsledek, následek.

Milovat znamená darovat se druhému a druhým, kteří nás potřebují: Darovat se manželovi, darovat se dítěti, tomu, kdo nás potřebuje. To je zralá láska. Dát peníze, to je jen mrtvá zvěčnělá láska. Dát sebe je živá láska. Láska nezralá, sobecká, chce vlastnit, např. matka, která udržuje dospívající děti v nepřirozené závislosti na sobě. Láska zralá ponechává druhému, což jeho je a navíc jej obdarovává. Je to jednota v rozdílnosti, ne ztotožnění. Pravá láska vždy dává druhým radost, nikdy zármutek. Třetí strofa začíná prohlášením: „Pravá láska nikdy nepřestává.“ V nejistém, nestálém lidském životě je něco, prohlašuje svatý Pavel, co se podobá spíš Boží než lidské vlastnosti: trvalost bez konce. Je toho člověk schopen? Člověk asi ne, ale Bůh ano: Bůh je láska. Láska je Boží podoba v člověku, proto je schopna trvat bez konce.

Teď asi v duchu voláš: Ale jak se tomu podobají lásky takové, jaké bývají! Ona čeká s nejistotou, v jaké náladě se on vrátí z práce. Zda ho někdo nazlobil, nebude s ním řeč, bude nerudný a popudlivý, půjde z něj strach. A jinde zas on čeká napjatě na schůzku, zda ona přijde bez nálady nebo s náladou, mrzutá či veselá, zlá princezna, která si myslí, že celý svět a hlavně ten její přítel je tu na to, aby ji stále znovu jak šašek rozveseloval a čekal, kdy se milostivě usměje. Tohle však nejsou podoby lidské lásky. Tohle jsou podoby lidského sobectví, lidské darebnosti a hlouposti. Pravá láska vypadá jinak. O dokonalou lásku se musíme po celý život snažit, po celý život se jí učit.

Člověk má tolik schopností. Jeho rozum staví přehradu, mění svět, nese ho do hlubin vesmíru. Proč ne rozum, ale cit, láska, je to nejpodstatnější, aby byl člověkem? Jestliže jsi sledoval dobře dnešní meditaci, odpověď už znáš: Protože Bůh je láska. A velikost člověka nad vší ostatní přírodou je v tom, že člověk v sobě nosí Boží podobu, schopnost lásky, schopnost nesobecky se radovat. Rozumem mění člověk svět na letiště a továrny. Láskou mění člověk svět na líbeznou zahradu k bydlení a k radostnému životu. Shrňme si tedy dnešní

meditaci do věty: Boží láska mne vymyslela. Má láska je odpovědí, která mne vede k Bohu: Vždyť Bůh je láska!

TO NEJEDNODUŠÍ A TO NEJTĚŽŠÍ

Ještě nám zní v uších vyprávění evangelia, jak špatně přivítali Pána Ježíše, když se vrátil domů ze své první misijní cesty. Svatý Pavel v epištole také mluvil o cestě. Říká, že nám chce ukázat cestu mnohem vzácnější, než po které obvykle chodíváme. My tuhle epištole známe dobře. Slýcháme ji při svatbách, kde se snoubencům představuje jako vzor jejich manželské lásky. Říká se jim v ní, že pravá láska je umět vždy znovu odpouštět, nechtít mít vždycky pravdu, nedělat se lepším, brát druhého takového, jaký je, nechtít ho stále polepšovat, mít ho rád pro to dobré, co na něm je. A v tomhle vytrvat až do smrti.

Co to bylo za člověka, který tuhle velepíseň lásky napsal? Pavel nebyl nikdy ženatý. Neklidný život stále cestujícího misionáře mu k tomu nedal příležitost, a tak Pavel sám tak krásnou manželskou lásku, o které píše, nikdy osobně neprožil. Pavel nebyl také v dětství a mládí k lásce veden. Odmala byl vychováván ke kruté nenávisti ke všem, kteří měli jiné názory než tehdejší ortodoxní židovstvo. A já si myslím, že sebelepší lidský vychovatel by nebyl schopen tyto myšlenky vůbec ani vymyslet. Člověk uvažuje, kalkuluje a plánuje. Ale tyhle věty jsou z jiného světa. Jestliže je někde přímo hmatatelné to, čemu se říká Boží vnuknutí, Božská inspirace Písma, pak je to v těchto Pavlových verších. Proto jsou mírou, podle které se měří pravost každé lidské lásky.

Ale řekněme si to ještě jinak: tyhle verše 13. kapitoly 1. listu Kor. jsou přímo učednicí pravé lásky. Slovo láska je v dnešním světě moc používané, moc zneužívané a moc opotřebované. Tak moc opotřebované a zneužívané, že mladý chlapec má obtíže s jeho vyslovením, když má dívce říci: „Já tě miluji.“ Je to podivuhodně jednoduché, když Pavlovým veršům nasloucháme. Ale je to podivuhodně těžké a náročné, když máme v jejich duchu žít. Je to realistické a idealistické zároveň. Co vše podle Pavla k opravdové lásce patří? Skutečná dobrota a ne povrchní dobráčkovství, ale dobrota, která bere druhého takového, jaký je. Vidí především jeho dobré vlastnosti, co je na něm sympatické. Ale bere na vědomí i stinné stránky jeho povahy a počítá s nimi.

K lásce patří také nezištnost, která nehledí především na to, jak mohu druhého využít, ale jak mu mohu pomoci, prospět a udělat radost. K lásce patří i důvěra, snad největší dar, který mohu druhému dát, když mu důvěřuji aniž bych ho kontroloval, špehoval a podezíral. K lásce patří trpělivost, která dává druhému znovu a znovu čas. Trpělivost, která vydrží při druhém, i když zklame, když přijde nemoc či neúspěch. K lásce patří dále stálá ochota ke smíru. Denní stravou dobrých manželů je vzájemné odpouštění. Každé ráno se má začínat s čistým stolem. K lásce patří konečně i naděje, která se nenechá zahubit nejistotou zítřku ani proviněním, ani zklamáním se v druhém. Naděje, která vždy znovu otvírá dveře k nové příležitosti, k novému začátku.

Opravdu, náročné věci spojuje Pavel se slovem láska. Není nic lehkého, takto milovat, ale není to nic nemožného. Protože láska je vůbec to nejvzácnější, co člověk může v životě mít, proto stojí za to, vždy znovu, stále znovu o ni usilovat. Často se mluví o životním boji, který člověk prodělává. Co je to? Je to v podstatě stále nové rozhodování pro lásku nebo proti lásce. A protože co je bez lásky, to není nic, to je bezcenné, je to boj o samu podstatu bytí. Kdyby při této úvaze vše končilo, byla by to úvaha úděsná. Copak je tu mezi námi někdo, jeden jediný, kdo by si mohl říci, že takovou Pavlovskou křesťanskou lásku má, že podle ní opravdu žije?

Naštěstí zde křesťanské uvažování o životě v lásce nekončí. Na tomto místě přistupuje k lásce víra. Víra, která nám říká, že naše manko lásky je už uhrazeno. Přebohatě uhrazeno láskou Pána Ježíše. Věřit v Ježíše totiž znamená připustit naše nedostatky a otevřít dlaň, aby nás Ježíš mohl obdarovat. A v síle tohoto Ježíšova obdarování máme uprostřed lhostejnosti a zloby světa jít a vždy znovu otvírat cestu lásce. Může být krásnější náplň života? Může být krásnější poslání?

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Projevme svou dobrou vůli žít podle Kristova slova. Prosme Boha o pomoc a sílu k tomu. Bože, náš nebeský Otče:

Dej, abychom každou neděli o Božím slovu přemýšleli a hledali, jak podle něho žít.

Abychom s důvěrou přicházeli ke svaté zpovědi a ke stolu Páně.

Aby děti našly v přípravě na první svaté přijímání v Pánu Ježíši přítele na celý život.

Aby se děti naučily v přípravě na první svatou zpověď rozeznávat dobro a zlo.

Aby dospívající mládež našla v přípravě na svátost biřmování pomoc ve zmatcích tělesného a duševního vyspívání.

Aby se mladí lidé v předmanželské přípravě dobře připravili do manželství.

Aby starým a nemocným byla návštěva Božího lékaře ve svátosti nemocných posilou a útěchou.

Aby poslední služba lásky, pohřeb, byla vskutku poslední a ne první kněžská služba dospělému křesťanu.

Povolej mladé, aby tě následovali, v moci Ducha svatého hlásali evangelium a sloužili lidem na cestě spásy.

Pane Ježíši, jako jsi proměnil vodu ve víno, tak proměň i náš život v tvou slávu a naše umírání v tvé zmrtvýchvstání; jenž žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

Nebo:

Bůh nás volá do své služby a jde s námi naší životní cestou. Proto se k němu v důvěře obraťme se svými prosbami za sebe i za celý svět a především za lidi, kteří potřebují naši pomoc a jeho blízkost a volejme:

Za všechny křesťany: prosme za jejich víru, naději a lásku, a také za jejich jednotu.

Za pokojné soužití mezi jednotlivými lidmi i celými národy a mezi vyznavači různých náboženství.

Za všechny, kteří nesou odpovědnost za politiku a hospodářství.

Za ty, kteří se snaží chránit přírodu a celé stvoření.

Za ty, kteří jsou pronásledováni pro spravedlnost, kterou se snaží prosazovat, a pro pravdu, kterou ostatním otevřeně říkají.

Za všechny lidi, kteří trpí válkou a hrozbou terorismu a za oběti konfliktů a násilí.

Za rodiče a pedagogy, aby sobě svěřené děti vychovávali v lidsky zralé a odpovědné osobnosti.

Za lidi, kteří ve snaze o dobro podléhají strachu a ztrácejí odvahu.

Za všechny, kteří v naší církevní obci vykonávají různé služby, aby vždy byli vedeni láskou.

Pane, náš Bože, věříme, že jsi mezi námi a s námi, jak jsi slíbil už proroku Jeremiášovi. Děkujeme ti za to a chválíme tě skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

My, tvoji služebníci, Bože, klademe na oltář tyto dary a prosíme: přijmi je a proměň ve svátost našeho vykoupení. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 4. PRO NEDĚLE V MEZIDOBÍ

Kristus v dějinách spásy

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otcí.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky, skrze našeho Pána, Ježíše Krista. Neboť on se narodil, aby nám dal nový život, vzal na sebe bolest a smrt, aby nás osvobodil od hříchu, vstal z mrtvých, aby nám otevřel bránu nesmrtelnosti, usedl po tvé pravici, aby nám připravil místo v tvém království. A proto tě chválíme a s anděly a všemi svatými zpíváme píseň o tvé slávě a voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ ŽI 31,17-18

Svou jasnou tvář ukaž svému služebníkovi, zachraň mě svou slitovností, Hospodine, ať nejsem zklamán, že jsem tě vzýval.

Nebo: Mt 5,3-4

Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Bože, ty posiluješ svůj lid svátostným pokrmem; dej, ať stále roste život z víry, abychom všichni dosáhli plnosti vykoupení. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

Spojit se s mocnými a významnými, a tak se stát také mocnějším a významnějším, to je prastaré pokušení. Ale je i jiné pokušení: pohrdnout všemi, kdo jsou mocnější, úspěšnější nebo důležitější než my, a tak si pozvednout své sebevědomí. Ani jedno pro nás není. Protože křesťan může a má být tím, kdo se s důvěrou připojí k tomu, kdo je největší a nejmoudřejší, i když jím mnozí pohrdají, tedy k Bohu. A právě Bůh je tak veliký a mocný, že si může dovolit i blízké přátelství s pohrdanými a ve světě nic neznamenajícími. Čím větší je naše vědomí o Boží velikosti a moci, čím větší je naše důvěra v něho, tím jsme svobodnější vůči mocným, úspěšným, bohatým a významným tohoto světa. A tím lépe můžeme milovat ty malé a bezvýznamné, ať už se k nim počítáme nebo ne.

K ZAMYŠLENÍ B

Kolik moudrých slov jsme už ve svém životě slyšeli, rozumné rady i dobře míněná poučení. Bezpochyby leckomu z nás něčí slovo mnohokrát pomohlo a stalo se oporou a světlem. Avšak kolik jsme také slyšeli slov prázdných, hloupostí, pošetilých názorů, zbytečných řečí a nesmyslných nabídek. Aniž si to uvědomujeme, takové řeči v nás zanechávají prázdnotu, a pokud vyloženě neškodí, nic dobrého rozhodně nepřinášejí. A pak je zde Boží slovo. Je pronášeno s mocí a provázeno činy. Slovo a čin jsou v semitských jazycích

totožné. Boží slovo tvoří, uzdravuje, člověka osvobozuje od zla. Stačí i jen jediné jeho slovo, žádné není marné. Světu se však může jevit jako bláznovství. Záleží především na našem přístupu k slovu našeho Boha, spolehne-li se na ně, bezprostředně budou následovat zázraky. Pro někoho však mohou zůstat pouze náhodami nebo zanedbatelnými maličkostmi.

K ZAMYŠLENÍ C

Počátek Ježíšova veřejného života, o kterém jsme dnes slyšeli z Lukášova evangelia, v mnohém připomíná počátky poslání prvotní Církve a Ježíšových učedníků v každé době vůbec. Jde o neustálou aktualizaci slova, které zaznělo. Uskutečňuje se vždy v síle a moci Ducha svatého. Toto hlásání je jasným úkolem, kterého se nelze zříci. Inspiruje se ve slově starozákonních proroků. Nechybí odmítání a nepochopení ze strany posluchačů, zapříčiněné nedostatkem víry a lidskými předsudky. V Božím slově je síla lásky, která se nezastaví ani před hněvem a pronásledováním. Je-li odmítnuto, projde středem a bude se ubírat dál. Vždyť „Láska nikdy nepřestává“.